

Οι προγραμματικές δηλώσεις για την Παιδεία

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Τις προγραμματικές της δηλώσεις σχετικά με τα ζητήματα της Παιδείας εξήγγειλε από το βήμα της Βουλής σήμερα το μεσημέρι η υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Νίκη Κεραμέως.

Ακολουθεί ολόκληρη η ομιλία όπως μας εστάλη από το γραφείο Τύπου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων:

Με αίσθημα μεγάλης τιμής και ευθύνης βρίσκομαι σήμερα εδώ για να αναπτύξω τις προτεραιότητές μας και τις κυριότερες δράσεις που θα αναλάβουμε το προσεχές διάστημα στον τομέα της Παιδείας. Με την ευκαιρία της πρώτης αυτής ομιλίας, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον Πρωθυπουργό για την εξαιρετική τιμή να μου αναθέσει το κρίσιμο αυτό χαρτοφυλάκιο για το παρόν και το μέλλον των παιδιών μας και της χώρας μας.

Επιτρέψτε μου, αρχικά, να αναφερθώ στους έξι βασικούς στόχους που διατρέχουν οριζόντια το πρόγραμμά μας.

Πρώτον, μεγαλύτερη ελευθερία και μεγαλύτερη αυτονομία για σχολεία και πανεπιστήμια. Αξιοποιούμε τις μεγάλες δυνατότητες των εκπαιδευτικών μας,

απελευθερώνουμε τον δυναμισμό τους.

Δεύτερον, εξωστρέφεια και ουσιαστικότερη διασύνδεση με την αγορά εργασίας.

Τρίτον, ίσες ευκαιρίες για όλους. Η Παιδεία αποτελεί τον πλέον αποτελεσματικό μηχανισμό κοινωνικής κινητικότητας, και κύριο μέλημά μας είναι να εξασφαλίσουμε ισότιμη πρόσβαση σε ποιοτικότερη εκπαίδευση για όλους.

Τέταρτο, έμφαση και αξιοποίηση των νέων δεδομένων της ψηφιακής εποχής. Σε μια εποχή που η τεχνολογία προχωράει ραγδαία και αλλάζει άρδην τις ζωές μας και την πραγματική οικονομία, ζητούμενο δεν είναι η πρόσβαση στη γνώση, αλλά η αποτελεσματικότερη επεξεργασία και αξιοποίηση της γνώσης. Αξιοποίηση της τεχνολογίας σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης, καλλιέργεια των αναγκαίων ψηφιακών δεξιοτήτων στους νέους.

Πέμπτο, στόχος όχι μόνο να παραδώσουμε στην κοινωνία μορφωμένους νέους, αλλά και πιο ολοκληρωμένους πολίτες. Πολίτες που θα έχουν ανεπτυγμένες ήπιες δεξιότητες, που θα μπορούν να προσαρμόζονται σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον, που θα έχουν εξελιγμένους δείκτες συνεργασίας, αλληλοσεβασμού και αμοιβαιότητας. Στόχος, λοιπόν, είναι να ενισχύσουμε τους δείκτες κοινωνικού κεφαλαίου, που θα δώσουν ώθηση και στην κοινωνική και την οικονομική ανάπτυξη.

Έκτο, υιοθέτηση πολιτικών βάσει τεκμηρίωσης. Για να βελτιώσουμε τις εκπαιδευτικές διαδικασίες, θα πρέπει να μπορούμε να τις μετρήσουμε και να τις αποτιμήσουμε. Είναι αναγκαίο, λοιπόν, να δώσουμε μεγαλύτερη έμφαση στα οικονομικά της εκπαίδευσης, στη μελέτη δηλαδή όλων των οικονομικών πτυχών της εκπαιδευτικής διαδικασίας, με έμφαση στο ανθρώπινο κεφάλαιο, ώστε να έχουμε τα κατάλληλα εργαλεία για να σχεδιάζουμε και να υλοποιούμε αποτελεσματικότερα.

Τα τελευταία 4,5 χρόνια, η Παιδεία επλήγη από τη λογική της ήσσονος προσπάθειας, τον εξισωτισμό προς τα κάτω και τη δαιμονοποίηση της αριστείας. Η πορεία αυτή θα ανασχεθεί. Θα αποκατασταθούν οι αξίες της σκληρής δουλειάς, της αξιοκρατίας και της αριστείας. Και μιας και αναφέρομαι στην αριστεία, Κυρίες και Κύριοι, για εμάς η αριστεία δεν είναι ρετσινιά. Για εμάς η αριστεία είναι στάση ζωής, αριστεία είναι να προσπαθείς διαρκώς να υπερβαίνεις τον εαυτό σου, να επιδιώκεις καθημερινά να γίνεσαι καλύτερος.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά τις προγραμματικές μας θέσεις:

Ξεκινώντας από τη βάση της πυραμίδας προς τα πάνω, θα δώσουμε ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της προσχολικής εκπαίδευσης. Και ήδη εργαζόμαστε για να

μπορέσει να γίνει πράξη η δίχρονη υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση, παρά τις σημαντικές ελλείψεις σε υποδομές που κληρονομήσαμε από την απερχόμενη Κυβέρνηση.

Συνεχίζοντας στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση:

Κεντρική μας επιδίωξη είναι να απελευθερώσουμε το σχολείο από τον ασφυκτικό εναγκαλισμό του Υπουργείου Παιδείας, και να δείξουμε μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στους εκπαιδευτικούς μας.

Απλουστεύουμε μια σειρά από διαδικασίες για τη διοργάνωση εκπαιδευτικών δράσεων, όπως για παράδειγμα η διενέργεια σχολικών εκδρομών και η συμμετοχή σε διαγωνισμούς και ολυμπιάδες.

Θωρακίζουμε θεσμικά τη σχολική μονάδα, αναβαθμίζουμε το ρόλο του Διευθυντή, προωθούμε ένα νέο σύστημα επιλογής στελεχών της εκπαίδευσης, αναδιοργανώνουμε τις δομές υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου, με γνώμονα δομές πιο κοντά στις σχολικές μονάδες, με σταδιακή κατάργηση των υφιστάμενων, υδροκέφαλων και συγκεντρωτικών δομών.

Δίνουμε μεγαλύτερη ελευθερία στους εκπαιδευτικούς όσον αφορά τη διδασκαλία στην τάξη.

Επενδύουμε περισσότερο στους εκπαιδευτικούς, σημαίνει ότι τους προσφέρουμε τα κατάλληλα εργαλεία προκειμένου να επιτελούν απρόσκοπτα το έργο τους.

Εστιάζουμε, μετά από πολλά χρόνια, στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

Προωθούμε ένα σύστημα αξιολόγησης, ξεκινώντας από τις σχολικές μονάδες και προχωρώντας στους εκπαιδευτικούς, με αποκλειστικό στόχο την επιβράβευση των εκπαιδευτικών και τη βελτίωσή τους μέσω επιμόρφωσης.

Καταγράφουμε συγκεκριμένες ανάγκες που υπάρχουν για εκπαιδευτικούς γενικής εκπαίδευσης ανά τη χώρα και επιλύουμε σταδιακά το μείζον θέμα των αναπληρωτών εκπαιδευτικών. Και ανακοινώνουμε σήμερα τη μείωση των αποσπάσεων εκπαιδευτικών σε φορείς, για να επιστρέψουν περισσότεροι εκπαιδευτικοί στις τάξεις.

Στην ειδική αγωγή, προχωρούμε ήδη στην επίσπευση της διαδικασίας πρόσληψης 4.500 εκπαιδευτικών.

Σε ένα τρίτο επίπεδο, διασφαλίζουμε πρόσβαση σε ποιοτικότερη εκπαίδευση για όλους τους μαθητές και τους εξοπλίζουμε με νέες δεξιότητες.

Επαναφέρουμε και ενισχύουμε τον θεσμό των πρότυπων και πειραματικών σχολείων.

Μελετούμε ένα νέο συνεκτικό πρόγραμμα σπουδών από το Δημοτικό έως το Λύκειο. Το πρόγραμμα σπουδών εμπλουτίζεται με νέες εκπαιδευτικές θεματικές, όπως εθελοντισμός, επιχειρηματικότητα, σεβασμός στον άλλο, προφύλαξη από

φυσικές καταστροφές, διατροφή και υγιεινή. Ενισχύουμε, την εκμάθηση ξένων γλωσσών και γνώσεων πληροφορικής.

Δίνουμε έμφαση στην καλλιέργεια ήπιων δεξιοτήτων (soft skills), όπως π.χ. η δημιουργικότητα, η κριτική και συνθετική σκέψη και η ομαδική δουλειά, όπως και στην καλλιέργεια ψηφιακών δεξιοτήτων (digital skills), π.χ. ψηφιακή χρήση, ψηφιακή επικοινωνία, ψηφιακή ασφάλεια, ψηφιακή συναισθηματική νοημοσύνη, ψηφιακά δικαιώματα.

Καθιερώνουμε τον σχολικό επαγγελματικό προσανατολισμό από το Γυμνάσιο, ώστε να αναδεικνύονται οι κλίσεις και οι δεξιότητες όλων των μαθητών.

Στην Ειδική Αγωγή, προσαρμόζουμε σταδιακά το εκπαιδευτικό μας σύστημα στην κατεύθυνση της πλήρους ανάπτυξης της ενταξιακής εκπαίδευσης (inclusive education), δημιουργούμε προγράμματα σπουδών για τις σχολικές δομές ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, κατάλληλα σταθμισμένα ως προς το είδος της αναπηρίας και των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, και ιδρύουμε προστατευμένα εργαστήρια μαθητείας και κατάρτισης.

Ενισχύουμε τον αυτόνομο παιδαγωγικό ρόλο του Λυκείου, με στοχευμένες παρεμβάσεις αναφορικά με το Εθνικό Απολυτήριο και τις προαγωγικές εξετάσεις από τάξη σε τάξη.

Θεσπίζουμε νέο πλαίσιο για την ιδιωτική εκπαίδευση με μεγαλύτερους βαθμούς ελευθερίας, για παράδειγμα όσον αφορά στην εκπόνηση πρόσθετων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, και προστατεύουμε τα εργασιακά δικαιώματα των εκπαιδευτικών.

Βελτιώνουμε άμεσα στρεβλώσεις τους ισχύοντος συστήματος εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, και σε βάθος χρόνου, επιφέρουμε ουσιαστικότερες αλλαγές μετά από ενδελεχή διάλογο με τους εμπλεκόμενους φορείς. Καθορίζουμε ελάχιστη βάση εισαγωγής στα τριτοβάθμια ιδρύματα. Τα ιδρύματα θα μπορούν να καθορίζουν βάση εισαγωγής υψηλότερη της ελάχιστης και θα ορίζουν επίσης τον ετήσιο αριθμό των εισακτέων.

Αλλάζουμε ριζικά την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Δια βίου μάθηση. Στόχος μας, η Επαγγελματική Εκπαίδευση, από λύση ανάγκης για λίγους, να γίνει συνειδητή επιλογή και εργαλείο απασχόλησης για πολλούς.

Ενδεικτικά:

Ιδρύουμε πρότυπα ΕΠΑ.Λ. και προβλέπουμε ενεργότερο ρόλο των κοινωνικών εταίρων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

Θεσπίζουμε νέο πλαίσιο λειτουργίας των Επαγγελματικών Σχολών Μαθητείας.

Στη Δια Βίου Μάθηση:

Παρέχεται η δυνατότητα πιστοποίησης γνώσεων και δεξιοτήτων σε κάθε ενδιαφερόμενο, στο πλαίσιο της μη τυπικής και άτυπης μάθησης.

Αναβαθμίζουμε τις δεξιότητες των ενηλίκων για τη βέλτιστη ένταξη ή επανένταξη στην αγορά εργασίας και τη μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Η μεταρρύθμιση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση στοχεύει σε ακαδημαϊκά Ιδρύματα πραγματικά αυτόνομα, αυτοδιοικούμενα, αξιολογούμενα, ανταγωνιστικά, εξωστρεφή, σε κοινό βηματισμό με την αγορά εργασίας.

Ενδεικτικά:

Πρώτον, επιστρέφουμε τα πανεπιστήμια σε αυτούς στους οποίους πραγματικά ανήκουν, δηλαδή στους φοιτητές, στους καθηγητές και στο διοικητικό προσωπικό, καταργώντας το κακώς εννοούμενο άσυλο. Οι δημόσιες αρχές θα μπορούν να επεμβαίνουν αυτεπαγγέλτως για κάθε αξιόποινη πράξη που διαπράττεται εντός πανεπιστημίου.

Δεύτερον, θεσπίζουμε σύγχρονες και αποτελεσματικές δομές διοίκησης, με διακριτές και σαφώς καθορισμένες αρμοδιότητες.

Τρίτον, καθιερώνουμε ανώτατο χρονικό όριο ολοκλήρωσης των προπτυχιακών σπουδών $n+2$, πλην εξαιρέσεων.

Τέταρτον, ενισχύουμε την αυτονομία και εξωστρέφεια των Ιδρυμάτων.

Απελευθερώνουμε τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Διευρύνουμε τη δυνατότητα δημιουργίας ξενόγλωσσων προπτυχιακών προγραμμάτων.

Ενισχύουμε τα θερινά/χειμερινά σχολεία σε τομείς που η χώρα έχει συγκριτικό πλεονέκτημα (π.χ. πολιτισμός, ναυτιλία, τουρισμός).

Αναπτύσσουμε εκπαιδευτικά προγράμματα εξ αποστάσεως σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, με επένδυση στις νέες τεχνολογίες.

Αξιοποιούμε τη δυνατότητα ΣΔΙΤ για την κάλυψη επιμέρους αναγκών των Ιδρυμάτων (π.χ. για κατασκευή φοιτητικών εστιών).

Εισάγουμε νέο θεσμικό πλαίσιο για δωρεές προς τα Ιδρύματα και για την υλοποίηση πατεντών και επιστημονικών ιδεών.

Προχωρούμε στην απλοποίηση του πλαισίου λειτουργίας των ΕΛΚΕ, χωρίς να παραβιάζονται οι κανόνες διαφάνειας και λογοδοσίας.

Επεκτείνουμε τον θεσμό της πρακτικής άσκησης φοιτητών σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, σε συναφή με τις σπουδές τους αντικείμενα.

Πέμπτον, θωρακίζουμε την Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π) και εισάγουμε διαδικασίες αξιολόγησης σε όλα τα επίπεδα.

Η κρατική χρηματοδότηση προς τα ανώτατα ιδρύματα θα εξαρτάται από

αντικειμενικά κριτήρια όπως το κόστος σπουδών ανά φοιτητή, η διάρκεια των προγραμμάτων σπουδών, μέγεθος και γεωγραφική διασπορά του ιδρύματος αλλά θα συνδέεται, σε κάποιο βαθμό, και με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.

Ο Ακαδημαϊκός Χάρτης της χώρας θα προκύπτει από την αξιολόγηση της Α.ΔΙ.Π και στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων, ώστε να μην επαναληφθεί το καταστροφικό φαινόμενο ίδρυσης νέων τμημάτων και συγχωνεύσεων τμημάτων για την εξυπηρέτηση καθαρά ψηφοθηρικών σχεδιασμών και μικροπολιτικών συμφερόντων.

Τέλος, σχετικά με τον τομέα των Θρησκευμάτων, δόθηκε πρόσφατα η ευκαιρία και στον Πρωθυπουργό και σ' εμένα να αναπτύξουμε κάποιες πρώτες σκέψεις μας αναφορικά με τη νέα σχέση που σκοπεύουμε να οικοδομήσουμε με την Εκκλησία, σεβόμενοι τους διακριτούς θεσμικούς ρόλους Πολιτείας και Εκκλησίας.

Κυρίες και Κύριοι,

Κάποιες από τις προγραμματικές μας θέσεις για την παιδεία απαιτούν χρήματα για να υλοποιηθούν, και θα επιδιώξουμε τον αυξήσουμε τον κρατικό προϋπολογισμό για την παιδεία. Οι περισσότερες όμως παρεμβάσεις μας, απαιτούν απλώς πολιτική βούληση και αλλαγή νοοτροπίας.

Η Ελλάδα του αύριο, είναι η Ελλάδα που επενδύει πρώτα στα παιδιά της. Σχεδιάζει για αυτά, οραματίζεται με τόλμη, βελτιώνει διαδικασίες και υποδομές, και διαμορφώνει τις συνθήκες για ένα ακόμη καλύτερο μέλλον από το δικό μας παρόν.

Πιστεύουμε βαθιά ότι το μέλλον μας περνάει μέσα από τα σχολεία και τα πανεπιστήμια της χώρας μας. Είναι στο χέρι μας το αύριο.

Γνωρίζοντας αυτή μας την ευθύνη, πιστεύοντας στα νέα παιδιά και στις δυνατότητες των λειτουργών της εκπαίδευσης, θα φτιάξουμε το νέο ελεύθερο σχολείο και πανεπιστήμιο. Αυτή είναι η αποστολή μας.

Και σε αυτή τη προσπάθεια είμαστε, και θα είμαστε ανοιχτοί, σε κάθε πρόταση και ιδέα, σε κάθε διάλογο.

Θα δουλέψουμε σκληρά για να δώσουμε σε όλα τα παιδιά το μέλλον που τους αξίζει.